

วารสารวิชาการ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น
The Development of Islam in Japan

วิษณุ หาญศึก

ปริญญาโท รป.ม. (การปกครองท้องถิ่น), อาจารย์
สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

Journal of Humanities and Social Sciences

A b s t r a c t

This paper aims to study the history of Islam in Japan. After Japan was opened, Muslim around the world had started to come to Japan for trading. India Muslim started to set up a small community nearby port. The first mosque was located in Kobe by India merchandiser's fund. They also formed Islamic associations for exchange Islamic news to Muslim inside and outside Japan regarding Islam and collecting fund. Dawah has a vital role to promote Islam in Japan. They used many ways to inform the core of Islam based on a fundamental principle of Islam. The number of foreigner Muslim in Japan is more than Japanese Muslim. Majority of foreigner Muslim is Asian such as Chinese, Thai and Indonesian. Muslim who lives in Japan has to concern behavior modification consorting with Japanese culture without religious conflicts. They also faced the negative attitude from terrorist attacks around the world.

Keywords :

History of Islam, Japan, Muslim, Mosque in Japan, Dawah, Evangelism of Islam

บทกัตย่อ

บทความนี้ศึกษาและนำเสนอความเป็นมาของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น ช่วงหลังจากที่ประเทศญี่ปุ่นได้ทำการเปิดประเทศ ชาวมุสลิมจากที่ต่างๆได้เริ่มเข้ามาในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งในช่วงแรกมีวัตถุประสงค์เพื่อติดต่อค้าขาย จากนั้นเริ่มมีการรวมกลุ่มกันเป็นชุมชนมุสลิมขนาดเล็กตามท่าเรือโดยพ่อค้าชาวอินเดีย มัสยิดแห่งแรกได้ถูกสร้างขึ้นในโกเบโดยการระดมเงินทุนจากชาวมุสลิมในประเทศ ในเวลาต่อมาได้มีการจัดตั้งสมาคมของชาวมุสลิมขึ้นเพื่อแจ้งข่าวสารและระดมเงินทุนจากมุสลิมตามต่างๆ ในการเผยแพร่ศาสนา กลุ่มคณะที่มีบทบาทสำคัญโดยใช้วิธีการหลากหลายในการเผยแพร่ซึ่งยึดตามหลักการของศาสนาอิสลาม มุสลิมในประเทศส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติมากกว่าชาวญี่ปุ่นโดยมุสลิมจากแถบเอเชีย เช่น ประเทศจีน ประเทศไทย ประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น ชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถเข้ากับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่ยึดถือกันมานานของชาวญี่ปุ่นเนื่องจากหลายสิ่งขัดกับหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม รวมถึงต้องเผชิญกับทัศนคติแง่ลบจากเหตุการณ์ในแง่ลบจากกลุ่มอิสลามหัวรุนแรง

คำสำคัญ :

ประวัติศาสตร์ศาสนาอิสลาม ประเทศญี่ปุ่น มุสลิม
มัสยิดในประเทศญี่ปุ่น คณะ แนวทางการเผยแพร่
ศาสนาอิสลาม

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

บทนำ

เมื่อก้าวถึงศาสนา แนวคิด หรือความเชื่อของประเทศญี่ปุ่น ผู้คนทั่วไปส่วนใหญ่จะนึกถึงศาสนาชินโต ศาสนาชินโตเป็นศาสนาที่มีผู้นับถือในประเทศญี่ปุ่นมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 98.5 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ (12.58 ล้านคน) นอกจากศาสนาชินโตแล้ว ศาสนาพุทธก็เป็นอีกศาสนาหนึ่งที่มีผู้นับถือเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 71.4 (สัดส่วนรวมกันสูงกว่าร้อยละ 100 เพราะประชาชนบางส่วนนับถือ 2 ศาสนา ทั้งศาสนาพุทธและศาสนาชินโต) แต่เมื่อก้าวถึงศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่นในสัดส่วนที่เปรียบเทียบกับศาสนาชินโตแล้ว ยังเป็นศาสนาที่มีผู้นับถือน้อยมาก โดยผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามมีอยู่ไม่ถึงร้อยละ 0.1 (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2558) ด้วยสัดส่วนของชาวมุสลิมที่น้อยมาก อาจทำให้มองว่าความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาอิสลามกับประเทศญี่ปุ่นนั้นดูห่างไกลกันกว่าศาสนาอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาพัฒนาการของศาสนาอิสลามจะเห็นได้ว่าเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในประเด็นผู้นับถือศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่นที่มีจำนวนเพิ่มในทุกปี จากสถิติพบว่า ค.ศ. 1981 ผู้นับถือศาสนาอิสลามมีราว 25,000 คน หลังจากนั้น ในปี ค.ศ. 2005 จำนวนผู้นับถือศาสนาอิสลามเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็น 100,000 คน จำนวนชาวมุสลิมที่เพิ่มขึ้นนี้มีความสอดคล้องกับจำนวนของมัสยิดในประเทศญี่ปุ่นด้วย ตั้งแต่มัสยิดแห่งแรกถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1935 จนถึงปี ค.ศ. 2000 มัสยิดในประเทศญี่ปุ่นมี 18 แห่ง แต่หลังจากนั้น 9 ปี จำนวนมัสยิดได้เพิ่มขึ้นอีก 38 แห่ง (Yosof and Shutto, 2012) และปัจจุบันจำนวนมัสยิดและสถานที่ทำละหมาดชั่วคราวในญี่ปุ่นมี 200 แห่ง (Samee, 2014) แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาอิสลามกับประเทศญี่ปุ่นที่มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น

บทความนี้เป็นผลการศึกษาศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่นในเชิงประวัติศาสตร์ โดยศึกษาจากเอกสารทางวิชาการที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่นจำแนกเป็นการศึกษาถึงวิวัฒนาการของศาสนาอิสลาม จำนวนประชากรมุสลิมในประเทศญี่ปุ่น แนวทางการเผยแพร่ศาสนาอิสลาม รวมถึงอุปสรรคและปัญหาที่เกี่ยวข้องการชาวมุสลิมในประเทศญี่ปุ่น

การเข้ามาของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ชี้ว่า ศาสนาอิสลามได้เริ่มเข้ามาในประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่สมัยเมจิ (ปี ค.ศ. 1868 - 1912) ในช่วงสมัยดังกล่าวประเทศญี่ปุ่นได้รับแรงกดดันจากประเทศสหรัฐอเมริกาให้มีการเปิดประเทศ ทำให้จักรพรรดิได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการปกครองแบบใหม่โดยอนุญาตให้ชาวต่างชาติเข้าออกประเทศได้อย่างอิสระมากขึ้น รวมถึงชาวญี่ปุ่นเองก็สามารถเข้าออกนอกประเทศได้ง่ายขึ้นเช่นกัน (Mizawa, 2011)

ช่วงปี ค.ศ. 1853 เป็นช่วงที่ประเทศญี่ปุ่นเปิดประเทศ ชาวต่างชาติเริ่มเข้ามาติดต่อค้าขายกับประเทศญี่ปุ่น ศาสนาอิสลามเข้ามาในประเทศโดยทางพ่อค้าเหล่านี้ผ่านทางท่าเรือในโยโกฮามะ นางาซากิ โกเบ โอซากา และนิกาตะ พ่อค้ามุสลิมส่วนใหญ่จะมาจากประเทศแถบตะวันออกกลาง เช่น อินเดีย ปากีสถาน รัสเซีย เป็นต้น นอกจากชาวมุสลิมจากแถบตะวันออกกลางแล้ว นักเดินเรือชาวมุสลิมทางแหลมมาลาญก็ได้เข้ามาในประเทศญี่ปุ่นโดยมากับเรือของชาติอังกฤษและฮอลแลนด์ เนื่องจากอาณาเขตบริเวณดังกล่าวตกเป็นเมืองอาณานิคมของอังกฤษและฮอลแลนด์ (Fathil, 2011) นอกจากนี้ ชาวญี่ปุ่นก็ได้มีโอกาสที่ได้ท่องเที่ยว

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

หรือศึกษาต่ออย่างต่างประเทศ ส่วนหนึ่งได้มีโอกาสได้เดินทางไปยังยุโรป ผ่านทางคลองสุเอซในประเทศอียิปต์ ซึ่งระหว่างทาง ได้ผ่านชุมชนชาวมุสลิมในบริเวณนั้น เป็นการพบกับประสบการณ์กับศาสนาอิสลามในต่างแดนของชาวญี่ปุ่น (Mizawa, 2011)

หลังชนะสงครามกับรัสเซีย จักรวรรดิออตโตมันที่ประกอบไปด้วยรัฐอิสลามครอบคลุมไปถึง 3 ทวีปคือ เอเชีย ยุโรป และแอฟริกา มีความต้องการที่จะสานสัมพันธ์กับประเทศญี่ปุ่นเพื่อคานอำนาจจากแรงกดดันจากประเทศแถบตะวันตก ทั้ง 2 ประเทศได้เยี่ยมเยียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในปี 1890 ประมุข อับดุล มุฮัมหมัดที่ 2 (Abdul Hamid II) แห่งจักรวรรดิออตโตมันพร้อมด้วยทหารและเจ้าหน้าที่รวม 600 คน เสด็จเยือนและเข้าเฝ้าจักรพรรดิของประเทศญี่ปุ่น หลังจากเสร็จสิ้นพระราชกรณียกิจ ระหว่างทางเสด็จกลับไปยังอาณาจักรได้เกิดพายุขนาดใหญ่ในขณะที่ยังลอยอยู่ในน่านน้ำของประเทศญี่ปุ่น โดยมีผู้เสียชีวิตราว 550 คน โดยทำพิธีศพตามหลักศาสนาอิสลามในบริเวณใกล้เคียงที่เกิดภัยพิบัติ และได้สร้างพิพิธภัณฑเพื่อระลึกถึงเหตุการณ์ดังกล่าว ซึ่งหลังจากนั้น ทางประเทศญี่ปุ่นได้ทำการส่งผู้รอดชีวิตกลับอิสตันบูลอย่างปลอดภัย (Islamic center of Japan, 2016)

ในระหว่างทางส่งผู้รอดชีวิตกลับสู่จักรวรรดิ นักข่าวชาวญี่ปุ่นชื่อ โชทาโร โนดะ (Shotaro Noda) ได้ติดตามขบวนส่งไปยังอิสตันบูลและได้มีโอกาสเข้าเฝ้าประมุข อับดุล มุฮัมหมัด พระองค์ได้ทรงขอให้ โชทาโร โนดะ อาศัยอยู่ต่อเพื่อช่วยสอนภาษาญี่ปุ่น ระหว่างที่อาศัยอยู่ในอิสตันบูล โชทาโร โนดะ ได้พบกับ อับดุลเลาะห์ กียอม (Abdullah Guillaume) มุสลิมชาวอังกฤษที่มาจากเมืองลิเวอร์พูลซึ่งเป็นผู้แนะนำศาสนาอิสลามให้กับ โชทาโร โนดะ และเข้ารับศาสนาอิสลามในที่สุด ซึ่งกล่าวได้ว่า

โชทาโร โนดะ เป็นชาวญี่ปุ่นคนแรกที่เข้านับถือศาสนาอิสลามโดยได้มีการเปลี่ยนชื่อภายหลังเป็น अबดุล ฮาลีม (Abdul Haleem) หลังจากนั้นในปี 1893 โทจิโร ยามาตะ (Torajiro Yamada) ได้เดินทางไปยังอิสตันบูล เพื่อส่งมอบเงินบริจาคให้กับครอบครัวผู้อุทิศตนให้กับศาสนา (Martyr) ในประเทศตุรกี และได้เข้ารับศาสนาอิสลามโดยเปลี่ยนชื่อเป็น กาลีม (Khaleem) ซึ่งกลายเป็นชาวญี่ปุ่นคนที่ 2 ที่เข้ารับศาสนาอิสลาม (Islamic center of Japan, 2016)

ยุคสมัยเมจิเป็นช่วงเวลาประเทศญี่ปุ่นเปิดประเทศ เป็นช่วงเวลาประเทศญี่ปุ่นได้รู้จักกับศาสนาอิสลามผ่านทางพ่อค้าจากแถบตะวันออกกลางและแหลมมาลาญ นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับจักรวรรดิออตโตมันทำให้ประเทศญี่ปุ่นได้รู้จักกับศาสนาอิสลามมากขึ้น โดยการถ่ายทอดคำสอนของศาสนาผ่านมุสลิมในอิสตันบูล จนเกิดชาวญี่ปุ่นผู้เข้ารับศาสนาอิสลามคนแรกในยุคนี้

รูปภาพที่ 1 และ 2 (จากซ้าย) โชทาโร โนดะ และโทจิโร ยามาตะ (Misawa, 2012)

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

การรวมกลุ่มของชาวมุสลิมในประเทศญี่ปุ่น

หลังจากที่ประเทศญี่ปุ่นทำการเปิดประเทศช่วงปี ค.ศ.1953 สมัยยุคเมจิ พ่อค้าชาวต่างชาติต่างหลั่งไหลเข้ามาในประเทศญี่ปุ่น โดยส่วนหนึ่งเป็นพ่อค้าชาวมุสลิมจากประเทศแถบตะวันออกกลาง จากกิจกรรมด้านการค้าขายนี้ จำนวนพ่อค้าจากตะวันออกกลางได้มีการเข้าออกประเทศญี่ปุ่นมากขึ้นเรื่อย ๆ พ่อค้าชาวอินเดียจึงได้ทำการรวมตัวมุสลิมที่เป็นพ่อค้าขึ้นเป็นชุมชนขนาดเล็กในโกเบ หลังจากนั้น ในปี ค.ศ. 1935 กลุ่มมุสลิมกลุ่มนี้ได้ร่วมแรงกันระดมเงินทุนสร้างมัสยิดประจำชุมชนขึ้นซึ่งถือได้ว่าเป็นมัสยิดแห่งแรกในประเทศญี่ปุ่นหลังจากนั้นไม่นาน ในปี ค.ศ.1938 ชุมชนมุสลิมในโตเกียวก็ได้ระดมเงินทุนเพื่อก่อสร้างมัสยิดขึ้นอีกหนึ่งแห่งขึ้น จากการเกิดมัสยิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่นสามารถกล่าวได้ว่า ศาสนาอิสลามได้เกิดขึ้นอย่างชัดเจนประเทศญี่ปุ่นแล้ว (Muslim population, 2016) ขนาดของชุมชนชาวมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นในช่วงแรกมีขนาดเล็กตามเขตการค้าโดยเฉพาะท่าเรือในประเทศญี่ปุ่น มีการคาดการณ์ว่าชุมชนดังกล่าวค่อย ๆ ใหญ่ขึ้นตามเวลา แต่มีข้อสันนิษฐานบางประการที่ทำให้ชุมชนมุสลิมไม่ได้เกิดการขยายตัวตามที่ควรจะเป็น เช่น การกระจายของชาวตุรกีในชุมชน การล่มสลายของจักรวรรดิออตโตมัน การแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 ของประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น (Nouh, 2012)

ในปี ค.ศ.1952 สมาคมมุสลิมได้ถือกำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศญี่ปุ่นโดยสมาชิกในสมาคมประกอบด้วยชาวญี่ปุ่นที่เป็นมุสลิมทั้งหมด 74 คน โดยใช้ชื่อว่า สมาคมอิสลามสัมพันธ์ (Islam Friendship Association) สมาชิกมุสลิมชาวญี่ปุ่นในกลุ่มได้ติดต่อเพื่อต้อนรับมุสลิมที่อยู่ภายนอกประเทศทั่วโลก ให้ความร่วมมือกับนักธุรกิจชาวมุสลิมและ

นักศึกษามุสลิม หลังจากนั้น สมาชิกในสมาคมได้ทำการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานโดยเริ่มทำงานร่วมมือกับชาวญี่ปุ่นต่างศาสนาในชุมชน จนตัดสินใจก่อตั้ง ศูนย์อิสลาม (Islamic center of Tokyo) ขึ้นในปี ค.ศ. 1966 รวมถึงการหาพื้นที่สำหรับใช้เป็นสุสานของมุสลิมในประเทศญี่ปุ่น

ในปี ค.ศ. 1968 สมาคมมุสลิมญี่ปุ่น (Japanese Muslim Association หรือ JMA) ได้ถูกก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมบริการทางสังคมของสมาคมให้ชาวญี่ปุ่นทั่วไปได้รับทราบและเผยแพร่ศาสนาอิสลามผ่านทางสื่อต่างๆ เพื่อเป็นการสานสัมพันธ์กับชุมชนมุสลิมทั่วโลก สมาคมจะอาสารับหน้าที่จัดสัมมนาและกิจกรรมต่างๆ ในญี่ปุ่น สมาคมนี้ยังเชิญชวนชาวญี่ปุ่นต่างศาสนาเข้าร่วมสมาชิกเพื่อสานสัมพันธ์ซึ่งสมาชิกของสมาคมภายหลังพระมหากษัตริย์หรือผู้นำระดับชาติของรัฐบาลได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสมาคม ทำให้สมาชิกของสมาคมมีความหลากหลายมากขึ้น ในปี ค.ศ. 2002 คณะกรรมการสมาคมมุสลิมญี่ปุ่นได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ การประชุมศาสนาเพื่อสันติภาพระดับโลก (The world Conference of Religions for Peace) การจัดกิจกรรมเข้าค่ายเยาวชนตามศาลากลางจังหวัดในประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ยังมี สมาคมสันนิบาตมุสลิมญี่ปุ่น (Japanese Muslim League) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1985 โดยการระดมทุนจากมุสลิมและที่ไม่ใช่มุสลิม สภาอิสลามญี่ปุ่น (Japanese Islamic Federation Conference) ก่อตั้งขึ้นเมื่อค.ศ. 1993 เป็นองค์กรเกี่ยวข้องกับสมาคมมุสลิมญี่ปุ่น (Nouh, 2012)

จากการรวมตัวกันของพ่อค้าชาวมุสลิมในประเทศญี่ปุ่น ทำให้เกิดเป็นชุมชนเล็กที่มีวิถีชีวิตตามหลักศาสนาอิสลาม กิจกรรมทางศาสนา บางกิจกรรมจำเป็นต้องมีสถานที่ในการประกอบพิธีกรรม จึงทำให้เกิด

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

การระดมทุนก่อสร้างมัสยิดในโกเบ รวมถึงสถานที่ประกอบพิธีศพขึ้น สัญลักษณ์ทางศาสนาเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่นที่ชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้ ได้มีการรวมกลุ่มกันของชาวมุสลิมที่อยู่อาศัยชั่วคราวหรือถาวรขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันในด้านต่าง ๆ รวมถึงความร่วมมือร่วมใจในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยการระดมเงินทุนเพื่อก่อสร้างศาสนสถาน การจัดกิจกรรมเพื่อสังคม เป็นต้น ซึ่งไม่ใช่แค่ในประเทศแต่ความร่วมมือของมุสลิมอยู่ในระดับนานาชาติ กิจกรรมต่างๆเหล่านี้แสดงถึงความเป็นปึกแผ่นของมุสลิมมากกว่าอดีตอย่างเห็นได้ชัด

ประชากรมุสลิมและมัสยิดในประเทศญี่ปุ่น

การศึกษาถึงจำนวนประชากรมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นนั้น ผู้ที่ทำการเก็บมูลจะเป็นนักวิชาการ (Scholars) โดยศึกษาจากการประเมินมุสลิมที่อยู่ในประเทศ เนื่องจากรัฐบาลประเทศญี่ปุ่นไม่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติไว้เหมือนกับประเทศอื่นๆ เนื่องจากว่าข้อมูลทางด้านศาสนาไม่ได้เป็นปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้องกับสถิติจำนวนประชากรและในประเทศญี่ปุ่นศาสนาเป็นเรื่องส่วนตัวและไม่มีข้อจำกัดในการนับถือศาสนา หรือแม้ประชากรชาวญี่ปุ่นเองก็ไม่ต้องการที่จะเปิดเผยว่าตนนับถือศาสนาใดกับหน่วยงานรัฐ จึงไม่มีการสำรวจถึงจำนวนมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นเสร็จสิ้นอย่างจริงจัง (Fathil, 2011)

ในการศึกษาจำนวนของมุสลิมที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นจะมีความสอดคล้องกับจำนวนมัสยิดในประเทศ ในช่วงก่อนปี ค.ศ. 1980 จำนวนมุสลิมที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นสันนิษฐานว่ามีจำนวนน้อยเนื่องจากมี

มัสยิดที่ใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอยู่เพียง 2 แห่ง คือที่โกเบและโตเกียว แต่ในช่วงปลายปี ค.ศ.1980 จำนวนชาวมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มุสลิมหนุ่มสาวได้สร้างครอบครัวและส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนในประเทศญี่ปุ่นพร้อมกับส่งให้ไปศึกษาศาสนาอิสลามภาษาอารบิกและอัลกุรอานที่มัสยิด (Nouh, 2012)

ภาพรวมของชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นนั้นมีจำนวนประมาณ 100,000 คน โดยจำนวนนี้รวมทั้งมุสลิมชาวต่างชาติและมุสลิมที่เป็นคนญี่ปุ่น จากการสันนิษฐานจำนวนของมุสลิมที่เป็นชาวญี่ปุ่นแล้วอยู่ในช่วง 1,000 - 10,000 คน เมื่อคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละจากจำนวนมุสลิมทั้งหมดในประเทศญี่ปุ่น มุสลิมต่างชาติคิดเป็นร้อยละ 90 ส่วนมุสลิมที่เป็นชาวญี่ปุ่นคิดเป็นร้อยละ 10 เมื่อคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละจากประชากรญี่ปุ่นทั่วประเทศ มุสลิมที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นคิดเป็นร้อยละ 0.1

ในปี ค.ศ.2005 จำนวนประชากรในประเทศญี่ปุ่นประมาณ 127,000,000 คน ในจำนวนดังกล่าว มีจำนวนมุสลิมอยู่ประมาณ 100,000 คน คิดเป็นร้อยละ 0.08 (Kettani, 2010) ในปี ค.ศ. 2011 คิดเป็นร้อยละ 0.1 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ในปี ค.ศ. 2013 จำนวนมุสลิมในประเทศญี่ปุ่น คิดเป็นร้อยละ 0.1 เช่นกัน (Tanada, 2013)

Tanada Hirofumi และ Okai Hirofumi (2015) ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับชาวมุสลิมต่างชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นในปี ค.ศ. 2012 และสรุปเป็นเชิงสถิติไว้ดังตารางที่ 1

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นแบ่งตามเชื้อชาติ

ชื่อประเทศ	ประชากรที่พำนักทั้งหมด	ประชากรที่เป็นมุสลิม
โซมาเลีย	5	5
โคโมโรส	2	2
จิบูตี	7	7
มายอต	*	*
เอริเทรีย	31	16
แทนซาเนีย	326	114
เอธิโอเปีย	327	111
โมซัมบิก	39	4
มาลาวี	50	10
มอริเชียส	64	11
ยูกันดา	404	49
มาดากัสการ์	75	2
เรอูนียง	*	*
เคนย่า	503	40
บุรุนดี	10	1
เซเชลส์	4	0
รวันดา	38	5
แซมเบีย	83	3
ซิมบับเว	94	1
ชาด	3	2
แคเมอรูน	328	66
สาธารณรัฐแอฟริกากลาง	7	1
สาธารณรัฐคองโก	30	1
สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก	275	28
อิเควทอเรียลกินี	*	*
กาบอง	20	2

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นแบ่งตามเชื้อชาติ (ต่อ)

ชื่อประเทศ	ประชากรที่พำนักทั้งหมด	ประชากรที่เป็นมุสลิม
เวสเทิร์นสะฮารา	*	*
แอลจีเรีย	162	162
มอริออคโค	390	386
ตูนิเซีย	300	297
ลิเบีย	35	34
อียิปต์	1308	1104
ซูดาน	196	134
สาธารณรัฐแอฟริกาใต้	542	14
แองโกลา	27	0
บอตสวานา	31	0
สวาซิแลนด์	3	0
มอริเตเนีย	14	14
แกมเบีย	22	20
เซเนกัล	348	327
มาลี	114	103
ไนเจอร์	17	15
กินี	258	219
เซียร์ราลีโอน	44	29
บูกินาฟาโซ	30	18
ไนจีเรีย	2377	1200
โกตดิวัวร์	104	29
กินี-บิสเซา	2	1
ไลบีเรีย	21	3
โตโก	28	4
กานา	1729	348
เบนิน	41	10

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นแบ่งตามเชื้อชาติ (ต่อ)

ชื่อประเทศ	ประชากรที่พำนักทั้งหมด	ประชากรที่เป็นมุสลิม
มองโกเลีย	4837	242
จีน	652555	9788
ไต้หวัน	22773	137
มัลดีฟส์	41	41
อัฟกานิสถาน	1609	1593
อิหร่าน	3996	3924
ปากีสถาน	10597	10184
บังกลาเทศ	8622	7613
อุซเบกิสถาน	938	715
เติร์กเมนิสถาน	37	32
ทาจิกิสถาน	70	59
คีร์กีซสถาน	227	138
คาซัคสถาน	199	85
อินเดีย	21653	2655
ศรีลังกา	8427	590
เนปาล	24069	1011
อินโดนีเซีย	25530	19658
บรูไน	41	33
มาเลเซีย	7848	4740
สิงคโปร์	2135	318
ฟิลิปปินส์	202974	10352
ไทย	40130	3612
พม่า	8045	241
กัมพูชา	2862	66
เวียดนาม	52364	52
ติมอร์-เลสเต	34	0

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นแบ่งตามเชื้อชาติ (ต่อ)

ชื่อประเทศ	ประชากรที่พำนักทั้งหมด	ประชากรที่เป็นมุสลิม
บาร์เรน	13	11
เยเมน	46	46
ตุรกี	2528	2465
ปาเลสไตน์	58	58
อิรัก	78	75
ซาอุดีอาระเบีย	716	673
จอร์แดน	147	140
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	57	35
กาตาร์	17	14
อาเซอร์ไบจาน	55	48
โอมาน	29	26
ซีเรีย	261	224
คูเวต	25	19
เลบานอน	88	49
ไซปรัส	19	0
อิสราเอล	499	85
จอร์เจีย	36	7
มาเซอะโดเนีย	32	10
บัลแกเรีย	393	47
รัสเซีย	7295	1167
ยูเครน	1452	15
มอลโดวา	144	8
โรมาเนีย	2185	7
แอลเบเนีย	61	41
บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา	29	12
เซอร์เบียและมอนเตเนโกร	24	1

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นแบ่งตามเชื้อชาติ (ต่อ)

ชื่อประเทศ	ประชากรที่พำนักทั้งหมด	ประชากรที่เป็นมุสลิม
มอนเตเนโกร	11	2
เซอร์เบีย	134	4
คอซอวอ	9	8
ยิบรอลตาร์	*	*
โครเอเชีย	121	2
สโลวีเนีย	65	2
มอลต้า	13	0
ลิกเตนสไตน์	6	0
ตูรินาม	6	1
กายอานา	8	1
บราซิล	190581	762
อาร์เจนตินา	2722	41
ตรินิแดดและโตเบโก	71	5
ปานามา	42	0
ฟิจิ	181	11

* หมายถึง ประเทศที่ไม่มีข้อมูลทางสถิติบันทึกไว้

ที่มา : Tanada Hirofumi & Okai Hirofumi, 2015

Pew Research Center (2011) ได้ศึกษาจำนวนประชากรมุสลิมทั่วโลก รวมถึงศึกษาแนวโน้มของจำนวนมุสลิมในแต่ละประเทศ โดยแบ่งเป็นช่วงปี ค.ศ.1990 ค.ศ.2010 และ ค.ศ.2030 ในประเทศญี่ปุ่น ช่วงปีคริสต์ศักราชมีมุสลิมในประเทศทั้งหมดประมาณ 118,000 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 จากประชากรทั้งหมด หลังจากนั้น 20 ปี ได้ทำการพยากรณ์ไว้ว่า มุสลิมในประเทศจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 185,000 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 จากประชากรทั้งหมด หลังจากนั้นในปี ค.ศ. 2030

จำนวนมุสลิมจะลดลงเล็กน้อยเหลือประมาณ 171,000 คน แต่ยังคงคิดเป็นร้อยละ 0.1

ในส่วนข้อมูลของจำนวนสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในประเทศญี่ปุ่นมีมัสยิดทั้งถาวรและชั่วคราวอยู่ประมาณ 200 แห่ง (Al Jazeera, 2014) มีมัสยิดถาวร อยู่จำนวน 100 แห่ง (Masjid in Japan, 2016) โดยแบ่งเป็นชื่อและสถานที่ตั้งดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ชื่อมัสยิดและสถานที่ตั้งในประเทศญี่ปุ่น

ชื่อมัสยิดอย่างเป็นทางการ	จังหวัด
Masjid Hasanath (Toyota Mosque)	Aichi
Nagoya Masjid	Aichi
Nagoya Port Masjid	Aichi
Shin Anjo Masjid	Aichi
Chiba Masjid (Under Construction)	Chiba
Kisarazu Masjid (Kisarazu Mosque)	Chiba
Masjid Hira (Gyotoku Mosque)	Chiba
Fukuoka Masjid	Fukuoka
Matsuyama Musalla	Ehime
Fatiha Masjid (Kakamigahara Mosque)	Gifu
Babul Islam Masjid (Gifu Mosque)	Gifu
Jame Masjid Muhammadiya Masoomiya (Isesaki Mosque)	Gumma
Masjid Darussalam (Sakaimachi Mosque)	Gumma
Masjid Quba (Tatebayashi Masjid)	Gumma
Masjid Salamet	Gumma
Al Noor Masjid (Otaru Mosque)	Hokkaido
Muroran Mosque	Hokkaido

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

ตารางที่ 2 ชื่อมัสยิดและสถานที่ตั้งในประเทศญี่ปุ่น (ต่อ)

ชื่อมัสยิดอย่างเป็นทางการ	จังหวัด
Muroran Mosque	Hokkaido
Kobe Masjid (Kobe Mosque)	Hyogo
Madina Masjid (Madina Mosque)	Ibaraki
Masjid Abu Bakar Siddique (Mito Mosque)	Ibaraki
Masjid Ar-Rahman (Hitachi Mosque)	Ibaraki
Masjid Bait-ul Mukarram (Hitachi Naka Mosque)	Ibaraki
Tsukuba Masjid (Tsukuba Mosque)	Ibaraki
Morioka Masjid	Iwate
Takamatsu Musalla	Kagawa
Ja'me Masjid Yokohama (Yokohama Mosque)	Kanagawa
Ebina Masjid (Ebina Mosque)	Kanagawa
Kyoto Masjid	Kyoto
Sendai Masjid (Sendai Mosque)	Miyagi
Madni Masjid (Niigata Port Mosque)	Niigata
Okayama Islamic Center (Okayama Masjid)	Okayama
Osaka Masjid	Osaka
Osaka Ibaraki Masjid	Osaka
Masjid Bait-ul Aman (Gamo Mosque)	Saitama
Masjid-e Hazrat Bilal (Gyoda Mosque)	Saitama
Ichinowari Masjid (Ichinowari Mosque)	Saitama
Kita Sakado Musalla	Saitama
Saitama University Masjid (Saitama Mosque)	Saitama
Toda Masjid (Toda Mosque)	Saitama
Jamea Masjid Ghousia (Yashio Mosque)	Saitama
Fuji Masjid	Shizuoka

ตารางที่ 2 ชื่อมัสยิดและสถานที่ตั้งในประเทศญี่ปุ่น (ต่อ)

ชื่อมัสยิดอย่างเป็นทางการ	จังหวัด
Mohammadi Masjid (Hamamatsu Masjid)	Shizuoka
Al-Tawheed Mosque (Hachioji Mosque)	Tokyo
Arabic Islamic Institute (Hiro-o Mosque)	Tokyo
Ikebukuro Mushalla	Tokyo
Indonesia Musalla	Tokyo
Kamata Masjid (Kamata Mosque)	Tokyo
Masjid As-Salaam (Ueno Okachimachi Mosque)	Tokyo
Masjid Otsuka (Otsuka Mosque)	Tokyo
Makki Masjid (O-hanajaya Mosque)	Tokyo
Machida Musalla	Tokyo
Shibuya Mushalla	Tokyo
ShinOkubo Mushalla	Tokyo
Tokyo Jamii (Tokyo Mosque)	Tokyo
Toyama Masjid	Toyama
Babul Islam Masjid (Oyama Mosque)	Tochigi
Ashikaga Masjid (Ashikaga Mosque)	Tochigi
Tokushima Masjid	Tokushima

จากข้อมูลจำนวนมุสลิมปี ค.ศ. 2012 ข้างต้น มุสลิมในแถบเอเชียอาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น จีน ฟิลิปปินส์ ไทย เวียดนาม อินเดีย ไต้หวัน อินโดนีเซีย เป็นต้น ส่วนมุสลิมที่อาศัยในประเทศญี่ปุ่นนอกเหนือไปจากแถบเอเชียที่มีจำนวนมากได้แก่ ไนจีเรีย รัสเซีย อาร์เจนตินา บราซิล ส่วนมัสยิดที่เพิ่มขึ้นอย่างมากให้ประเทศญี่ปุ่น สามารถกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาอิสลามกับ

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นมีรูปร่างที่ชัดเจนมากขึ้นกว่าอดีต มัสยิดเป็นสัญลักษณ์ที่ชัดเจนของการมีอยู่ของศาสนาอิสลามในพื้นที่ ไม่เพียงแต่เป็นสถานที่ประกอบศาสนา มัสยิดยังเป็นโรงเรียนสอนภาษาอาหรับและอัลกุรอานสำหรับบุตรหลานมุสลิม ถึงแม้ว่ามุสลิมในประเทศญี่ปุ่นส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ

แนวทางการเผยแพร่ศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

ศาสนาอิสลามได้เข้าเป็นที่รู้จักในหมู่ชาวญี่ปุ่นหลังการเปิดประเทศในสมัยเมจิด้วยปัจจัยต่างๆ เช่น จากพ่อค้ามุสลิมที่เข้ามาทำการค้าขายจากนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นต้น นอกจากชาวมุสลิมที่รวมตัวกันเป็นชุมชนตามแหล่งการค้าจะคอยส่งบุตรหลานเรียนศาสนาตามมัสยิดเพื่อเป็นการถ่ายทอดศาสนาอิสลามแล้ว แนวทางการเผยแพร่ศาสนาอิสลามรูปแบบอื่นได้ปรากฏขึ้นเช่นกัน

หลังประเทศญี่ปุ่นได้ชนะการทำสงครามระหว่างรัสเซีย (ช่วงปี ค.ศ. 1904-1905) ชาวญี่ปุ่นช่วงนั้นได้มีความสนใจในศาสนาอิสลาม ทำให้กลุ่มนักเผยแพร่ศาสนาจากต่างประเทศเริ่มสนใจเข้ามาเผยแพร่ศาสนามากขึ้น ช่วงเวลานั้น นักเผยแพร่ศาสนาอิสลามหรือดะวะห์กลุ่มแรกมาจากประเทศรัสเซียและอินเดีย หลังจากนั้น เริ่มมีกลุ่มดะวะห์เข้ามาเผยแพร่ศาสนาอิสลามมากขึ้น เช่น ตุรกี ปากีสถาน อียิปต์ เป็นต้น รูปแบบการเผยแพร่ของดะวะห์จะใช้วิธีการทางศาสนาอิสลาม คือ ไม่ได้มีการบีบบังคับใครให้เข้ามานับถือศาสนาอิสลาม แต่จะใช้วิธีการเผยแพร่โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ได้แก่ เวลาที่เหมาะสม สถานที่ที่เอื้อต่อการเผยแพร่ และบุคคลที่พร้อมต่อการรับฟังแนวทางของศาสนาอิสลาม โดยใช้การบอกเล่า เขียนอธิบายรายละเอียด หรือวิธีการอื่นๆ

ที่เหมาะสม เนื้อหาจะเป็นคำสอนของพระเจ้า (อัลเลาะห์) พร้อมกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปรายในข้อสงสัย (Debate) ระหว่างการเผยแพร่ (Fathil, 2011)

ในการเชิญชวนประชาชนเข้ารับศาสนาอิสลาม กลุ่มดะวะห์จะทำการพิมพ์รายละเอียดหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามลงสิ่งพิมพ์เช่น นิตยสาร โดยนิตยสารเล่มแรกๆ เพื่อการเผยแพร่ศาสนาชื่อว่า *Islamic Fraternity* จัดพิมพ์โดย มุฮัมหมัด บาราคาตุลเลาะห์ (Muhammad Barakatullah) ช่วงปี ค.ศ.1910 - 1913 และ *Yapan Makhbari* ซึ่งพิมพ์เป็นภาษาตุรกี โดย अबดุล ฮาวิ กอบาน อาลี (Abdul Hayy Qurban Ali) นอกจากนี้ กลุ่มดะวะห์ได้จัดทำโรงพิมพ์ใกล้กับมัสยิดในโตเกียวเพื่อสะดวกต่อการเผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามรวมถึงง่ายต่อการขอรับเงินบริจาคจากมุสลิมในที่ต่างๆ เพื่อการดำเนินกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่

สมาคมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่นเป็นอีกแรงขับเคลื่อนหนึ่งในการช่วยเผยแพร่ศาสนา สมาคมเหล่านี้ใช้วิธีการต่างๆในการเผยแพร่ เช่น การพิมพ์หนังสือ นิตยสาร หรือแผ่นพับที่ดีพิมพ์การใช้โทรศัพท์ การใช้อีเมลล์ หรือเว็บไซต์ ก็นำมาใช้ในการเผยแพร่ศาสนาหรือการประชาสัมพันธ์ข่าวสารสู่มุสลิมในพื้นที่ต่างๆ เช่น การแจ้งเรื่องทุนการศึกษา การแจ้งการอบรมสำหรับพิธีฮัจญ์ การประชาสัมพันธ์สำหรับผู้สนใจการเรียนภาษาอาราบิก เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มมุสลิมมีการประชาสัมพันธ์แก่บุคคลภายนอกในกรณีที่มีการจัดสัมมนา เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในและปรับทัศนคติต่อศาสนาอิสลามให้เป็นไปอย่างถูกต้อง (Nouh, 2012)

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

ในการเผยแพร่ศาสนาอิสลาม มัสยิดเป็นอีกสถานที่หนึ่งที่มีความสำคัญมาก ชาวมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นจะทำการส่งบุตรหลานไปศึกษาศาสนาที่มัสยิด เนื่องจากรัฐบาลประเทศญี่ปุ่นยังไม่ให้การยอมรับหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักการทางศาสนาอิสลาม ชาวมุสลิมถึงใช้มัสยิดเป็นแหล่งเผยแพร่ศาสนาซึ่งบุคคลทั่วไปก็สามารถเข้ามารับข้อมูลเกี่ยวกับศาสนาอิสลามได้

อุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้นกับมุสลิมในประเทศญี่ปุ่น

ถึงแม้ว่าศาสนาอิสลามเริ่มเข้ามาในประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่สมัยเมจิช่วงปี ค.ศ.1853 แต่จำนวนชาวญี่ปุ่นที่เปลี่ยนมานับถืออิสลามมีอยู่จำนวนที่น้อยกลับเป็นชาวต่างชาติมุสลิมที่มีจำนวนมากกว่า 163 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน จำนวนชาวญี่ปุ่นคงอยู่ที่ร้อยละ 0.1 ของประชากรทั้งประเทศ อาจกล่าวได้ว่าศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่นยังคงไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก การเผยแพร่ศาสนาที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรซึ่งปัญหาดังกล่าวจากอาจจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นเอกภาพของชุมชนมุสลิมในประเทศญี่ปุ่น

ถึงแม้แนวโน้มในอนาคตจำนวนชาวมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นจะมากขึ้น แต่ก็ไม่สามารถเรียกได้มีชุมชนมุสลิมที่ยั่งยืนได้ เนื่องจากว่ามุสลิมส่วนหนึ่งเป็นนักศึกษาจากต่างประเทศ เมื่อสำเร็จการศึกษา กลุ่มนักศึกษามุสลิมเหล่านี้จะกลับไปยังประเทศบ้านเกิดของตน อีกส่วนหนึ่งมุสลิมที่เป็นชาวญี่ปุ่นเองถูกองค์กรประเทศญี่ปุ่นส่งตัวไปทำงานในสาขาต่างประเทศในระยะเวลาสั้นและมีอยู่จำนวนไม่น้อยไม่ได้กลับมายังประเทศ ปัญหาข้างต้นกระทบต่อความมั่นคงของชุมชนมุสลิม นอกจากนี้ จำนวนของหญิงชาวมุสลิมมีจำนวนที่มากกว่าชาย

ชาวมุสลิม จากจำนวนดังกล่าว หญิงชาวมุสลิมที่ต้องการแต่งงานกับชายที่นับถือศาสนาเดียวกันมีความยากลำบากมากขึ้น นอกจากนี้ในประเทศญี่ปุ่นให้ความอิสระในการนับถือศาสนา กล่าวคือ ถึงแม้พ่อแม่จะนับถือศาสนาชินโต ลูกก็สามารถนับถือศาสนาตามพ่อแม่หรือนับถือศาสนาอื่นๆ ตามที่ตนต้องการได้ สิ่งนี้เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ชุมชนมุสลิมในประเทศขาดการก่อตัวให้ไปสู่กลุ่มทางสังคมตั้งแต่หน่วยครอบครัว (Muslim population, 2015)

2. ความต้องการด้านการศึกษาที่สอดคล้องกับศาสนาอิสลาม

ครอบครัวมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นที่มีบุตรต่างประสบปัญหาเกี่ยวกับรูปการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับศาสนาอิสลามที่นับถือ เด็กที่อยู่ในครอบครัวมุสลิมจำเป็นจะต้องเข้าโรงเรียนสามัญทั่วไปที่เข้มงวดเรื่องศาสนากับนักเรียน กล่าวคือ เด็กมุสลิมที่เข้าโรงเรียนสามัญต้องประสบปัญหาความขัดแย้งด้านวัฒนธรรมและการใช้ชีวิต อาหารบางมื้อมีส่วนผสมที่ไม่ฮาลาล สัตว์ต้องห้ามบางชนิด เด็กหญิงที่ต้องการที่จะคลุมผ้าคลุมหัวเพื่อปกปิดร่างกายตามข้อห้ามของศาสนา (ฮิญาบ) ถูกมองเป็นสิ่งที่แปลก การละหมาดและการศึกษาอัลกุรอานเป็นไปอย่างยากลำบาก จากปัญหาดังกล่าว ได้มีการเรียกร้องจากชาวมุสลิมถึงความต้องการสถานศึกษาที่สอดคล้องกับศาสนาอิสลามแต่ทางรัฐบาลของประเทศญี่ปุ่นยังไม่มี การตอบสนองความต้องการดังกล่าว หลังจากกลับมาจากโรงเรียนแล้ว เด็กเหล่านี้ต้องใช้ชีวิตอีกรูปแบบหนึ่ง ต้องปฏิบัติตนเหมือนมุสลิมทั่วไป ทำละหมาดและเดินทางไปยังมัสยิดเพื่อเรียนศาสนา นอกจากนี้บทบาทของครูที่สอนเด็กมุสลิมอาจจะนำพาไปสู่หลักการที่ไม่ถูกต้องเนื่องจากมีความรู้ความเข้าใจในหลักคำสอนไม่ลึกซึ้งพอ เช่น สื่อจำพวกโทรทัศน์ เพลง หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทางศาสนาอื่นๆ กรณี

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

เพลงบางประเภทที่ศาสนาอิสลามอนุญาตให้ฟังได้คือ จำพวกเพลงที่มีจังหวะไม่รุนแรงหรือเพลงที่ช่วยให้ผ่อนคลาย ซึ่งความรู้พื้นฐานของศาสนาอิสลามมีความจำเป็นอย่างมากต่อการสอนเด็กมุสลิมเหล่านี้ (Safar, Kohda and Yuizono, 2015)

3. ทศนะคติต่อมุสลิมจากเหตุการณ์เลวร้ายที่เกิดขึ้นในโลก

ธรรมชาติของชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่มักจะตัดสินคนจากภายนอกที่พบเห็น ถึงแม้ว่าชาวมุสลิมจะมีผิวสีคล้ำ ไว้หนวดเครา รูปร่างใหญ่ แต่ด้วยอัธยาศัยที่ยิ้มแย้มและเป็นมิตร ทำให้ชาวญี่ปุ่นต้อนรับชาวมุสลิมเหล่านี้มาโดยตลอด แต่หลังจากเหตุการณ์วินาศกรรม 11 กันยายน พ.ศ.2544 ทำให้ทัศนคติของชาวญี่ปุ่นเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ จากเหตุการณ์ดังกล่าว บางมัสยิดได้ถูกโหมระเบิด รวมถึงในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2544 ได้มีหญิงชาวญี่ปุ่นฉีกคัมภีร์อัลกุรอานด้านหน้าสถานประกอบธุรกิจของชาวปาเลสไตน์เขตไทยมาะ หลังจากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการเตือนภัยไปทั่วโลก ทศนะคติต่อชาวมุสลิม นั้นจึงกลายเป็นผู้ก่อความไม่สงบต่อโลก นอกจากนี้ เหตุการณ์ตัดคอตัวประกันชาวญี่ปุ่นในวันที่ 31 มกราคม พ.ศ.2558 โดยกลุ่ม Islamic State of Iraq and Greater Syria (ISIS) และได้มีการเผยแพร่คลิปตัดคอดังกล่าวผ่านสื่อออนไลน์ เหตุการณ์นี้ก่อให้เกิดความหวาดกลัวและไม่ไว้วางใจชาวมุสลิมเป็นอย่างมาก ในวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ.2558 ASTV ผู้จัดการออนไลน์ได้รายงานข่าวว่า ธนาคารท้องถิ่นในจังหวัดชิซุโอกะปฏิเสธการเปิดบัญชีรับฝากเงินของกลุ่มมิตรภาพอิสลามญี่ปุ่น เนื่องมาจากกลัวว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุก่อการร้าย เหตุการณ์ดังกล่าวมีผลกระทบอย่างมากต่อชีวิตความเป็นอยู่ รวมไปถึงกิจกรรมการเผยแพร่ศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่นซึ่งปกติมีความยากลำบากอยู่แล้ว

4. ความยากลำบากจากการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในประเทศญี่ปุ่น

นอกจากภาษาที่ชาวมุสลิมจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อใช้ชีวิตอย่างราบรื่นแล้ว วัฒนธรรมบางอย่างในประเทศญี่ปุ่นก็มีความจำเป็นที่จะต้องปรับให้เกิดความสมดุลเพื่อไม่ก่อให้เกิดการแปลกแยก การเลี้ยงต้อนรับ หรืองานเลี้ยงส่งท้ายปีเก่า ซึ่งเป็นงานที่จัดขึ้นเป็นธรรมเนียมทั่วไปในประเทศ และมีสุราเลี้ยงต้อนรับผู้เข้าร่วมงาน สิ่งนี้มักก่อให้เกิดความลำบากใจแก่ชาวมุสลิมเนื่องจากสุราเป็นสิ่งต้องห้าม นอกจากนี้ ปัญหาที่เกิดจากการทำละหมาดจากหัวหน้างานในสถานที่ทำงานก็พบเห็นอยู่บ่อยครั้ง เนื่องจากหัวหน้างานมีความคิดว่า เวลาในการทำละหมาดคือ เวลาที่เสียไปโดยเปล่าประโยชน์ทำให้ชาวมุสลิมโดยเฉลี่ยออกด้วยสาเหตุนี้

ตามหลักการของศาสนาอิสลาม หญิงมุสลิมจำเป็นต้องปิดเรือนร่าง เว้นแต่ใบหน้าและฝ่ามือ จึงจำเป็นที่จะต้องให้เครื่องแต่งกายที่ปกปิดมิดชิด ลักษณะการแต่งกายดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาในการใช้ชีวิตในสังคมญี่ปุ่น เนื่องจากเพื่อนร่วมงานมักจะมองเป็นบุคคลประหลาดและเกิดการแบ่งแยกขึ้น ในกรณีที่ยุโรปมุสลิมเข้ารับศาสนาอิสลามมักจะเกิดความขัดแย้งภายในครอบครัวระหว่างพ่อแม่ของตนจนต้องแยกตัวไปอาศัยอยู่กับสามีนอกบ้านของตนเอง (Muslim population, 2015)

ประเทศญี่ปุ่นมีวิถีชีวิตวัฒนธรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์ มีศาสนาประจำชาติที่คนเกือบทั้งประเทศนับถือ รวมถึงปัจจัยภายนอกที่อาจจะกระทบให้เกิดภาพลบต่อศาสนาอิสลาม ทำให้เกิดความยากลำบากในหลายประการในการเผยแพร่ศาสนา ความยากลำบากของมุสลิมในการใช้ชีวิตร่วมกับชาวญี่ปุ่น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่มุสลิมเหล่านี้ ต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมในประเทศ นอกจากนี้ ชาวญี่ปุ่นเองก็จำเป็นที่จะต้องเข้าใจในหลักคำสอนของศาสนาอิสลามเพื่อความอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

บทสรุป

จากที่กล่าวมาข้างต้น ประวัติศาสตร์ของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่นเกิดขึ้นมานานราว 160 ปี ความสัมพันธ์เริ่มจากการค้าขายกับพ่อค้าชาวมุสลิมหลังจากที่ประเทศญี่ปุ่นเปิดประเทศ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยนั้นเป็นอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้ชาวญี่ปุ่นได้รู้ถึงศาสนาอิสลามมากขึ้น ชาวมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นได้เริ่มขยายตัวจากชุมชนเล็กๆ ขยายตัวไปตามที่ต่างๆ ในประเทศ มีการสร้างมัสยิดจากการระดมเงินทุนจากแหล่งต่างๆ เพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและเป็นแหล่งสอนศาสนาไปในตัว มีการตั้งสมาคมของกลุ่มผู้นับถือศาสนาอิสลามเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านที่เกี่ยวข้องกับศาสนา จำนวนของชาวมุสลิมส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติมากกว่าชาวญี่ปุ่นซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวเอเชีย

ชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นต้องเผชิญกับปัญหาในหลายๆ ด้าน เช่น ในเรื่องการศึกษาที่ยังไม่สอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลาม ภาพลักษณ์ในแง่ลบต่อชาวมุสลิมจากเหตุการณ์ก่อการร้ายที่เกิดขึ้นบนโลก การปรับตัวเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมญี่ปุ่น การขาดความรู้ทางพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนาอิสลามของชาวญี่ปุ่น เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบทความนี้มุ่งเน้นศึกษาถึงความเป็นมาของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่นในเชิงประวัติศาสตร์ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับศาสนาอิสลามและจำนวนประชากรชาวมุสลิมในประเทศญี่ปุ่น รวมถึงได้เสนอปัญหาที่พบกับมุสลิมในประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นปัญหาที่วิเคราะห์แบบกว้างๆ ดังนั้น ในประเด็นที่เป็นปัญหาต่อชาวมุสลิมในประเทศ

มีความจำเป็นต้องนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาในการวิจัยต่อไปในอนาคตเพื่อให้สามารถทราบรายละเอียดเชิงลึกเพื่อนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Fauziah, F. & Fathiah, F. 2011. Islam in Minority Muslim Countries: A Case Study on Japan and Korea. *World Journal of Islamic History and Civilization*. 1(2), 130-141.
- History of Islam in Japan. 2012. In Islamic center of Japan. Online Availabel : <http://islamcenter.or.jp/en/history-and-publications/history-of-islam-in-japan>. (27 April 2016)
- Kettani Houssain. 2010. 2010 World Muslim Population. *Hawaii International Conference on Arts and Humanities*. 8, 12 -16.
- Kohda, Y., Safdar, A., & Yuizono, T. 2015. Muslim Immigrant Views of Schooling Problems in Japan. *The Tenth International Conference on Knowledge Information and Creativity Support Systems* (pp. 506 - 512). Phuket: VS 8 Inter Limited Partnership
- List of Masjids. 2016. In *Masjids in Japan*. Online Availabel : <http://www.masjid.jp/list.html>. (31 Mar 2016)
- Michael and Penn. 2006. Islam in Japan: Adversity and Diversity. *Harvard Asia Quarterly*. 10, 31-36.

พัฒนาการของศาสนาอิสลามในประเทศญี่ปุ่น

Misawa Nobuo. 2011. Shintoism and Islam in Interwar Japan: How did the Japanese Come to Believe in Islam?. *J-Stage*. 46(2011) , 119-139

_____. 2011. The First Japanese Who Resided in the Ottoman Empire: the Young Journalist NODA and the Student Merchant YAMADA. *Mediterranean world*. 21(2012), 51- 69.

Pew Research Center. (2011). The Future of The Global Muslim Population. Availabel : <http://www.pewforum.org/2011/01/27/the-future-of-the-global-muslim-population>. (26 April 2016)

Samee Siddiqui. (2014, November 3). Japan's rich Muslim past and present. Al Jazeera. Online Availabel : <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2014/11/japan-rich-muslim-past-present-2014112115633107534.html>. (1 May 2016)

Samir A. Nouh. (2013, March). Muslims in Japan with the comparison of those in Europe. 「EUの内と外における共生の模索」 [The groping of symbiosis outside and inside EU], 2012, 2-12.

Tanada Hirofumi & Okai Hirofumi. (2015, March). 「日本のイスラーム・ムスリム・コミュニティの現状と課題」 [Japan and Islam - The present conditions and problem of the Muslim community]. 「宗務時報」 [Report of religious], 119, 1-22.